

Kutseõppe õppekavarühmade akrediteerimise kord

Heaks kiidetud kutsehariduse hindamisnõukogu poolt

6/20/2014

I Üldsätted

1. Korra aluseks on kutseõppeasutuse seaduse § 13, § 19 lg 4 ja § 58 ning haridus- ja teadusministri määrus „*Kutseõppe tasemeõppe akrediteerimise tingimused ja kord*”
2. Kutseõppe õppekavarühmade akrediteerimine (edaspidi akrediteerimine) on sisehindamisele toetuv kooliväliste sõltumatute hindajate poolt koolis õppekavarühmade lõikes läbiviidav välishindamine.
3. Eesti Kõrghariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) koostab akrediteerimise läbiviimiseks ajagraafiku aastate ja õppekavarühmade lõikes.

II Hindamisvaldkonnad ja -kriteeriumid

4. Akrediteerimisel hinnatakse õppekasvatustöö, eestvedamise ja juhtimise, personalijuhtimise, huvigruppidega koostöö ja ressursside juhtimise valdkondade toimivust hetkevaates ning jätkusuutlikkust arenguvaates.
5. Õppekasvatustöö hindamisel lähtutakse järgmistest hindamiskriteeriumitest:
 - 5.1 Õppekavade (sh täiendusõppe õppekavade) koostamine ja arendamine lähtub huvigruppide vajadustest ja õppekavastrateegiast.
 - 5.2 Õppe- ja kasvatusprotsessi korraldus ja arendus toetab õppekavade eesmärkide saavutamist (õppekorralduse, sh praktika töökeskkonnas ja praktilise töö õppekeskkonnas korraldus ja hindamine; lõimingu toetamine õppekorraldusega;

e-õpe; kutse andmine; dokumentatsiooni asjakohasus ja rakendumine).

- 5.3 Õppe- ja kasvatusprotsessi läbiviimine ja selle arendus toetab õppija arengut kutseharidusstandardis määratletud õpiväljundite saavutamisel (õppemeetodite lähtumine õpiväljunditest ning õppijate vajadustest ja eripärast; võtme- ja erialakompetentside lõimimine, arendamine ja hindamine; õppija arenguga seotud tulemused jm).
 - 5.4 Tugisüsteem ja selle arendus toetab õppijat (õppija õpipädevuste, enesekohaste ja sotsiaalsete pädevuste arengu toetamine; hariduslike erivajadustega õppijate toetamine, sh tugisüsteem õpi- ja kasvatusraskustega õppijatele; täiskasvanud õppijate toetamine; õppija arengu analüüsimine, vajadusel individuaalse õppe rakendamine, sh VÕTA kasutamine).
6. Eestvedamise ja juhtimise hindamisel lähtutakse järgmistest kriteeriumidest:
- 6.1 Õppekavarühma eestvedamine ja juhtimine on tõhus ning toetab õppekavarühma jätkusuutlikkust (aruandeperioodil toimunud põhjendatud muudatused õppekavarühma juhtimises; nõunike kogu, õppijate ja õpetajate kaasamine õppekavarühma juhtimisse; vastutusvaldkondade selge määratlemine; kommunikatsioon eri tasanditel; õppekavarühma tegevuse eesmärgistamine ja kooskõla üldise strateegiaga; panus kooli missiooni, visiooni ja strateegiliste eesmärkide saavutamisse, õppekavarühma juhtimise tagasisidestamine ja hindamine jm).
7. Personalijuhtimise hindamisel lähtutakse järgmistest kriteeriumitest:
- 7.1. Õppekavarühma personal vastab nõuetele ning toetab õppekavarühma jätkusuutlikkust (arenguvestlused; personaliga seotud tulemused, sh kutsekvalifikatsiooniga õpetajad).
 - 7.2. Personali arendamine ja toetamine lähtub õppekavarühma hetke- ja arenguvajadustest (personali enesehindamine; täienduskoolituse vastavus vajadustele; koolituste mõjususe; õpetajate meetodiline ja haridustehnoloogiline toetamine; personaliarenduse tulemuste arvestamine õppetöös jm).

8. Huvigruppidega koostöö hindamisel lähtutakse järgmistest kriteeriumidest:

8.1. Koostöö väliste huvigruppidega toetab õppekavarühma jätkusuutlikkust (huvigruppide ja koostöövaldkondade määratlemine, eesmärgistatud kaasamine, tagasiside kogumine ja arvestamine; koostöö praktikaettevõtete ja -asutustega, teiste õppeasutustega jm).

9. Ressursside juhtimise hindamisel lähtutakse järgmistest kriteeriumidest:

9.1. Ressursside juhtimine toetab õppekavarühma eesmärkide saavutamist (sh finantsressursside juhtimine; materiaal-tehnilise ja infotehnoloogilise baasi asjakohasus ja otstarbekas kasutamine õppetöö eesmärkide saavutamiseks; õppekavade kaetus õppematerjalidega jm).

10. Õppekavarühma võtmetulemustena võetakse hindamisel aluseks järgmised haridus- ja teadusministri 24. augusti 2010. a määrusega nr 49 „Koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide, gümnaasiumide ja kutseõppeasutuste tegevusnäitajad“ kehtestatud kutseõppeasutuste tegevusnäitajad:

- 10.1. riikliku koolitustellimuse täitmine ja õpingute lõpetamine;
- 10.2. lõpetanute rakendumine tööturul;
- 10.3. lõpetanute edasiõppimine;
- 10.4. kutseeksami sooritamine;
- 10.5. koolituse pakkumine sihtrühmadele;
- 10.6. õppe tulemuslikkuse muud näitajad.

III Akrediteerimise ajakava ja korraldus

III. 1 Akrediteerimistaotluse ja õppekavarühma aruande esitamine ning ajakava

11. Akrediteerimisel osalemiseks esitab kooli direktor EKKA-le taotluse hiljemalt 12 kuud enne vastavas õppekavarühmas õppe läbiviimise õiguse tähtaja möödumist.

12. Akrediteerimisel osalemiseks koostab kool sisehindamisele tuginedes õppekavarühma aruande maksimumpikkusega kuni 15 lk A4 formaadis EKKA poolt kehtestatud vormis. Õppekavarühma aruande kooskõlastab kooli nõukogu ja kinnitab kooli direktor.

13. Kooli direktor esitab õppekavarühma aruande elektrooniliselt EKKA büroole vastavalt õppekavarühmade ja koolide ajakavale:

13.1. hiljemalt 01. veebruaril (I poolaastal akrediteeritavad koolide õppekavarühmad);

13.2. hiljemalt 01. juulil (II poolaastal akrediteeritavad koolide õppekavarühmad).

14. Vajadusel võib EKKA küsida täiendavaid andmeid õppekavarühmaga seotud tööandjatelt, õppeasutuselt või õppekavarühma vilistlastelt. Kõik saadud andmed teeb EKKA kättesaadavaks nii hindamiskomisjonile kui ka hinnatavale koolile.

III.2 Hindamiskomisjonide moodustamine

15. EKKA moodustab hindamiskomisjonid. Hindamiskomisjon on kolme- kuni neljaliikmeline ning koosneb õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindajatest ning õppekasvatustöö ekspertidest. Hindamiskomisjoni liige ei tohi olla Haridus- ja Teadusministeeriumi töötaja, kooli juht ega töötaja riigi sihtasutuses, mis hindab Haridus- ja Teadusministeeriumiga sõlmitud halduslepingu alusel kutseõppe tasemeõppe õppekavasid ning tegeleb kutseõppe arendamisega.

16. Hindamiskomisjoni liikmete valimisel lähtub EKKA järgmistest põhimõtetest:

16.1. huvide konflikti vältimine;

16.2. hindamiskomisjoni koosseisu valitakse liikmed erinevatest organisatsioonidest.

17. Hindamiskomisjoni liikmele esitatavad nõuded:

17.1. hindamiskomisjoni liige on oma töös sõltumatu, ta ei esinda organisatsiooni huve, mille liikmeskonda ta kuulub;

17.2. hindamiskomisjoni liige tunneb Eesti ja EL kutsehariduse suundumusi ja korralduse põhimõtteid;

17.3. hindamiskomisjoni liikmel on varasem juhtimis- ja/või arendustöö alane kogemus vastava õppekavarühmaga seotud valdkonnas ja/või õppekasvatustöö valdkonnas;

17.4. hindamiskomisjoni liige on soovitatavalt läbinud sise- ja/või välishindamise või kvaliteedijuhtimise alase koolituse ning tal soovitatavalt sise- ja/või välishindamise alast kogemus;

- 17.5. hindamiskomisjoni liikmel on soovitavalt kutseõppes õpetamise või juhendamise (sh praktikajuhendamise) kogemus.
18. Hindamiskomisjoni esimehe ülesanded:
- 18.1. juhtida hindamiskomisjoni tööd, sh jagada tööülesanded komisjoni liikmetele;
 - 18.2. kavandada koostöös EKKA bürooga hindamiskülastusi;
 - 18.3. tagada komisjoni hinnangute ja ettepanekute põhjendatus;
 - 18.4. vastutada hindamiskomisjoni aruande nõuetekohase koostamise ja õigeaegse esitamise eest;
 - 18.5. informeerida EKKA juhatajat komisjoni liikmete tööpanusest.
19. Komisjoni liige kinnitab allkirjaga talle hindamise käigus teatavaks saanud informatsiooni konfidentsiaalsena hoidmise kohustust ja huvide konflikti puudumist. Juhul, kui huvide konflikt peaks esinema, kohustub komisjoni liige viivitamatult teavitama EKKA juhatajat ning taandama ennast komisjoni tööst. Huvide konflikti eeldatakse järgmistel juhtudel:
- 19.1. Komisjoni liikmel on hindamise hetkel hinnatava kooliga tööalased vm lepingulised suhted või ta on hinnatava kooliga viie aasta jooksul enne hindamiskülastust olnud töölepingulistest suhetes.
 - 19.2. Komisjoni liige osaleb hindamise hetkel mõnes hinnatava kooli otsustus- või nõuandvas kogus.
 - 19.3. Komisjoni liige õpib hinnatavas koolis või on selle lõpetanud vähem kui kolm aastat tagasi. Hinnatava kooli õppekavarühmaga seotud liikmeskonnas on komisjoni liikmele lähedane isik (abikaasa või elukaaslane, laps või vanem).
20. EKKA büroo kooskõlastab hindamiskomisjoni koosseisu kooliga, kellel on võimalik esitada koosseisu kohta 2 (kahe) tööpäeva jooksul oma seisukoht.
21. EKKA juhataja kinnitab korraldusega konkreetse kooli õppekavarühma hindava komisjoni lõpliku koosseisu ja määrab komisjoni esimehe ning komisjonile assistendi, kes ei ole hindamiskomisjoni liige ja kelle tööülesanded kinnitab EKKA juhataja samuti oma korraldusega.
22. Kõik hindamiskomisjoni liikmed ja assistendid läbivad EKKA korraldatud õppekavarühmade akrediteerimise alase koolituse.

III.3 Hindamiskomisjoni töökorraldus

23. EKKA büroo edastab kooli õppekavarühma(de) aruande(d) ja vajadusel lisaandmed kõikidele hindamiskomisjoni liikmetele hiljemalt koolituse toimumise päevaks.
24. Hindamiskomisjon viib punktis 5 toodud hindamisvaldkondades hetke- ja arenguvaate hindamiskriteeriumide, kooli tegevus- ja tulemusnäitajate ning koolikülastuse alusel läbi õppekavarühma hindamise.
25. Koolikülastuse läbiviimine on komisjonile kohustuslik ja kestab 1-2 tööpäeva.
26. Hindamiskomisjon kooskõlastab kooliga koolikülastuse toimumise aja- ja tegevuskava (edaspidi koolikülastuse plaan) hiljemalt 10 (kümme) tööpäeva enne koolikülastust ning esitab lõpliku koolikülastuse plaani koolile ja EKKA büroole hiljemalt 5 (viis) tööpäeva enne koolikülastust.
27. Kooli direktor korraldab hindamiskomisjoni poolt vajalikuks peetud infomaterjali kättesaadavuse ja hindamiskomisjoni liikmete tööks vajalikud olmetingimused vastavalt kokkulepitud koolikülastuse plaanile või delegeerib vastava ülesande kompetentsele töötajale.
28. Hindamiskomisjoni liikmed tutvuvad konfidentsiaalsusnõuet järgides kooli poolt esitatud infomaterjalidega koolikülastuse ajal kohapeal. Hindamiskomisjoni liikmetel on õigus:
 - 28.1. vestelda kooli nõunike kogu liikmetega, pidaja esindajatega, töötajate, õppijate ja peamiste koostööpartneritega;
 - 28.2. tutvuda kooli dokumentatsiooniga;
 - 28.3. tutvuda kooli töö- ja õpikeskkonnaga;
 - 28.4. külastada õppetegevuse erinevaid vorme.
29. Hindamiskomisjoni hinnangud hindamisvaldkondade lõikes on soovitatavalt konsensuslikud. Kui konsensust ei saavutata, võetakse otsus vastu vastava kooli õppekavarühma hindamiskomisjoni liikmete lihthäälteenamusega ning sellele lisatakse põhjendatud eriarvamus(ed). Häälte võrdse jagunemise korral on määravaks komisjoni esimehe hääl.
30. Hindamiskomisjon teeb hindamisvaldkondadele antud hinnangute ning hetke- ja arenguvaate võtmetugevuste ja peamiste arenguvaldkondade alusel ettepaneku hindamisinõukogule:

- 30.1. akrediteerida kooli õppekavarühm 6 (kuueks) aastaks;
 - 30.2. akrediteerida kooli õppekavarühm 3 (kolmeks) aastaks või
 - 30.3. mitte akrediteerida kooli õppekavarühma.
31. Hindamistulemused vormistab hindamiskomisjon EKKA poolt kehtestatud vormis hindamiskomisjoni aruandena (*Hindamiskomisjoni aruanne*). Hindamiskomisjoni aruande esitab hindamiskomisjoni esimees EKKA büroole elektrooniliselt hiljemalt 10 (kümme) tööpäeva peale koolikülastust.
32. EKKA büroo saadab hindamiskomisjoni aruande koolile tutvumiseks hiljemalt 15 (viisteist) tööpäeva pärast koolikülastust.
33. Koolil on õigus hindamiskomisjoni aruandega tutvuda 5 (viie) tööpäeva jooksul ning esitada elektrooniliselt EKKA büroole põhjendatud ja direktori poolt allkirjastatud kommentaarid.
34. Pärast kooli kommentaaride saamist koostab hindamiskomisjon 5 (viie) tööpäeva jooksul lõpliku hindamiskomisjoni aruande ja vastuskirja koolile ning esitab need esimehe allkirjaga elektrooniliselt EKKA büroole.
35. Akrediteerimise ajakava, korralduse, õppekavarühma aruande ja hindamiskomisjoni aruande vormid on kättesaadavad EKKA kodulehel www.ekka.archimedes.ee.

III.4 Hindamisnõukogu akrediteerimisotsus

36. Haridus- ja teadusminister moodustab hindamisnõukogu. Hindamisnõukogu on kuni 13-liikmeline ning selle koosseisu kuuluvad:
- 36.1. Haridus- ja Teadusministeeriumi esindajad;
 - 36.2. kuus eksperti erinevatest kutseharidusstandardis nimetatud õppevaldkondadest, milles toimub kutseõpe;
 - 36.3. tööandjate keskorganisatsioonide ja teiste huvitatud osapoolte esindajad.
37. Punktis 37.2 nimetatud ekspertidest kolm eksperti nimetab kutseseaduse § 7 lõikes 2 nimetatud kutsenõukogude esimeeste kogu ja kolm eksperti haridus- ja teadusminister.
38. Hindamisnõukokku ei nimetata kooli direktorit.

39. Hindamisnõukogu võtab akrediteerimisotsuse tegemisel aluseks hindamiskomisjoni aruandes esitatud hindamisvaldkondade hinnangud ja komisjoni akrediteerimisettepaneku koos põhjendustega, kooli tähtajaliselt laekunud kommentaarid ning täiendavad hindamisnõukogu taotlusel esitatud materjalid.
40. Hindamiskomisjoni hindamisvaldkondade hinnangutes vastuolude või vähese argumenteerituse ilmnemisel on hindamisnõukogul õigus saata hinnangud hindamiskomisjonile teistkordseks läbivaatamiseks ja täpsustamiseks.
41. Hindamisnõukogu võtab vastu otsuse:
- 41.1. akrediteerida kooli õppekavarühm kuueks aastaks;
 - 41.2. akrediteerida kooli õppekavarühm kolmeks aastaks või
 - 41.3. mitte akrediteerida kooli õppekavarühma.
42. Pärast akrediteerimisotsuse vastuvõtmist teeb hindamisnõukogu haridus- ja teadusministrile ühe järgmistest ettepanekutest :
- 42.1. pikendada õppe läbiviimise õigust õppekavarühmas kuue aasta võrra;
 - 42.2. pikendada õppe läbiviimise õigust õppekavarühmas kolme aasta võrra;
 - 42.3. keelduda õppe läbiviimise õiguse pikendamisest.
43. EKKA büroo avalikustab õppekavarühma aruande, hindamiskomisjoni aruande ning hindamisnõukogu otsuse oma kodulehel.

EKKA poolt läbiviidavate akrediteerimistoimingute ja hindamisnõukogu akrediteerimisotsuse vaidlustamine

44. EKKA poolt läbiviidavaid akrediteerimistoiminguid on võimalik vaidlustada, kui need ei vasta käesolevas dokumendis sätestatud korrale. Vaie esitatakse SA Archimedes juhatusele 30 päeva jooksul, arvates päevast, millal isik vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama.
45. Hindamisnõukogu akrediteerimisotsuse vaidlustamine on võimalik pärast seda, kui haridus- ja teadusminister on võtnud vastu haldusotsuse õppe läbiviimise õiguse pikendamise kohta. Kaebus tuleb esitada ministri vastavas käskkirjas toodud vaidlustamisviite alusel.